

Referentie :
Behandeld : J. Kloos
door
Betreft : Nieuwsbrief 2019
Wageningen : 20 maart 2019

Geachte heer, mevrouw,

Stichting TBM informeert u graag over een aantal zaken aangaande de teelt van TBM-pootgoed en de TBM-organisatie. Ook in 2019 hebben zetmeelaardappeltelers in het TBM-gebied de keuze uit NAK-gekeurd uitgangsmateriaal of door TBM beoordeeld en geregistreerd uitgangsmateriaal van zetmeelaardappelrassen. Vermeerdering van pootgoed onder de TBM-veldinspectie en het gebruik daarvan is uitsluitend toegestaan voor de nateelt van zetmeelaardappelen voor de aardappelzetmeelindustrie (dat is verwerking tot aardappelzetmeel met GN-code 11081300).

1. AM

Sinds 2015 werd in de TBM-monitoring een toename van de AM besmettingsgraad geconstateerd, die niet overeenkomt met de Relatieve Vatbaarheid van het geteelde ras. Die toename lijkt zich te bestendigen. Het TBM-bestuur is zeer bezorgd over die signalen. Een belangrijke bron van verspreiding van AM is pootgoed. Het TBM-bestuur had daarom in 2017 en 2018 besloten om vrijwillige AM bemonstering van de TBM-pootgoedteelt te stimuleren.

Gezien de recente ontwikkelingen heeft het TBM-bestuur besloten TBM telers een compleet arrangement aan te bieden voor 10% van het aardappelzetmeelareaal. Het arrangement omvat de veldinspectie voor de beoordeling van het TBM-pootgoed, plus de bemonstering van het areaal dat het volgende jaar bestemd is voor de TBM-vermeerdering. Die bemonstering kan 10% van uw aardappelzetmeelareaal omvatten, omdat dat correspondeert met uw TBM-pootgoed behoefte voor het volgende jaar. Het blijft van groot belang om zoveel mogelijk (hoog)resistente rassen te gebruiken, die passen bij de AM-populatie op uw perceel. Het bestuur vraagt u ook om actie te nemen om verplaatsing van grond en aardappelen te beperken en als u iets verdachts in het veld waarneemt contact met TBM op te nemen. Inundatie van tarragrond heeft bewezen een sterk dodende werking te hebben op AM cysten. Aanbevolen wordt die inundatie gedurende de zomer uit te voeren, waarna de grond gedroogd en veilig teruggebracht kan worden naar een perceel. Het bestuur signaleert bovendien het toenemende risico van steeds meer niet-zetmeelaardappels voor andere industrieën, die onvoldoende resistentie hebben tegen zowel AM als Wratziekte (teeltverbod 20 jaar!).

Het TBM bestuur heeft vanwege de zorgelijke AM ontwikkelingen ook besloten dat niet-TBM-telers in de gelegenheid worden gesteld om 10% van hun aardappelzetmeelareaal aan te bieden voor AM bemonstering, voor rekening van de Stichting TBM. Het individuele, maar ook het collectieve belang voor de aardappelzetmeelsector is in het geding. Elke teler van aardappelen bestemd voor zetmeelproductie krijgt in het najaar van 2019 de mogelijkheid om 10% van het areaal te laten bemonsteren voor onderzoek op aardappelmoehheid, inclusief een eventuele soortbepaling. De kosten voor de AM bemonstering worden collectief afgewikkeld via een areaalheffing van zo'n €10 /ha zetmeelaardappelen.

2. Bruinrot / ringrot

Het snijden van uitgangsmateriaal voor de teelt van pootgoed, inclusief TBM-pootgoed, is niet toegestaan. Dit is om fytosanitaire risico's in te perken. Het verbod op het gebruik van oppervlaktewater voor irrigatie en het vullen van de tank voor gewasbescherming geldt ook voor TBM-pootgoed. In de NVWA aangewezen gebieden mogen aardappelen helemaal niet beregend worden met oppervlaktewater ([beregenningsverbodsgebieden](#)). Het niet-naleven betekent een bruinrot-toets door de NVWA op kosten van de teler en het verlies van de pootgoedstatus plus gecontroleerde afzet.

Stichting Teeltbeschermingsmaatregelen Zetmeelaardappelen

Postadres: Postbus 240, 8000 AE Zwolle
Secretariaat: Zwartewaterallee 14, 8031 DX Zwolle
Tel.nr.: 088-888 66 77
e-mail: jkloos@ltonoord.nl

3. Wratziekte

Naast de vijf oude wratziekte-kerngebieden met fysio T1(18)-besmetting (omgeving Barger Compascuüm, Foxel, Mantinge, Ter Apel, en Veendam), is er nu ook een kerngebied bij Borger. De aanleiding was een vondst in 2014. Vanaf 2019 wordt door de NAK (in opdracht van de NVWA) toezicht gehouden op de gebruikte rassen voor de zetmeelteelt. In de kerngebieden mogen alleen rassen met voldoende resistentie tegen fysio 18 worden gebruikt. Voor de rest van het zetmeelaardappel telend gebied geldt, dat rassen met voldoende resistentie tegen fysio 2/6 geteeld moeten worden. Ook in de directe omgeving van de kerngebieden is het verstandig gebruik te maken van rassen met voldoende resistentie tegen fysio T1 (18). Zie ook de link [Wratziekte](#) en [kerngebieden](#) voor meer informatie.

4. Virus

Uit onderzoek is duidelijk geworden dat het gebruik van minerale olie effect sorteert. Bij een wekelijkse bespuiting gedurende de gehele groeiperiode wordt een reductie bereikt van de virusaantasting van 50% en meer. Na de warme zomer van afgelopen jaar, werd de pootgoedsector verrast door ongewoon veel verlagingen vanwege virus. Het is daarom te verwachten dat in het nieuwe teeltseizoen de virusdruk hoger zal zijn dan gebruikelijk.

Rassenlijst

Zetmeelaardappeltelers in het TBM-gebied hebben de keuze voor uitgangsmateriaal uit NAK-gekeurd materiaal of door TBM beoordeeld en geregistreerd uitgangsmateriaal van zetmeelrassen. Andere dan de rassen in onderstaande tabel mogen niet aangeboden worden voor de TBM-veldinspectie.

Achilles *	Avatar *	Energie	Messina *	Plasuno *	Serum Star *	Stratos
Actaro *	Aveka	Eurobona	Nomade	Plasure *	Signum *	Supporter *
Allure *	Aventra *	Euroflora	Novano *	Saprodi *	Simphony *	Vermont *
Altus *	Avito *	Euronova	Plasandes	Sarion *	Smaragd *	
Amyla	Axion *	Eurotango	Plasent *	Sassy	Sofista *	
Ardeche	Benno Vrizo	Festien *	Plasettie *	Scala *	Speculos *	
Aurora *	BMC *	Merano *	Plasinka *	Scarlet	Sprinter	
Avarna *	Dartiest *	Merenco *	Plasstärke *	Seresta *	Starga *	

Toegevoegd ten opzichte van 2018 rassen (groen gemarkeerd).

- TBM-pootgoed mag alleen vermeerderd worden voor eigen rekening en risico en op percelen behorend bij het eigen bedrijf (RVO geregistreerd) en gelegen in het zetmeelaardappeltelend gebied, met bestemming aardappelzetmeel- industrie (verwerking tot aardappelzetmeel met GN-code 11081300).
- TBM-pootgoed mag niet in het handelsverkeer worden gebracht.
- Twee of meer telers kunnen alleen op één perceel TBM-pootgoed vermeerderen, als daar een [schriftelijke ontheffing](#) van het TBM-bestuur voor is afgegeven.
- In de [wratziekte-kerngebieden](#) met fysio T1 (18)-besmetting mogen alleen rassen met voldoende resistentie tegen fysio 18 geteeld worden, dat zijn de rassen die in de tabel met een * zijn aangegeven.

5. Veldinspectie bij niet aan Avebe leverende telers

Telers binnen het TBM-gebied, die niet leveren aan Avebe, maar aan een andere aardappelzetmeelindustrie, kunnen ook onder de TBM-veldinspectie hun pootgoed vermeerderen van de bovengenoemde rassen. Adressen van deze telers zijn echter niet bekend bij TBM. Zij dienen zelf om uitvoering van de veldinspectie te vragen bij Vinçotte ISACert (tel.: 088-625 24 76, e-mail: analyses@isacert.nl) of bij het TBM-secretariaat. Voor meer informatie bezoek onze website: www.stichtingtbn.nl

Bestuur Stichting TBM

Stichting Teeltbeschermingsmaatregelen Zetmeelaardappelen

Postadres: Postbus 240, 8000 AE Zwolle
Secretariaat: Zwartewaterallee 14, 8031 DX Zwolle
Tel.nr.: 088-888 66 66, Fax 088-888 66 60
e-mail: jkloos@ttonoord.nl